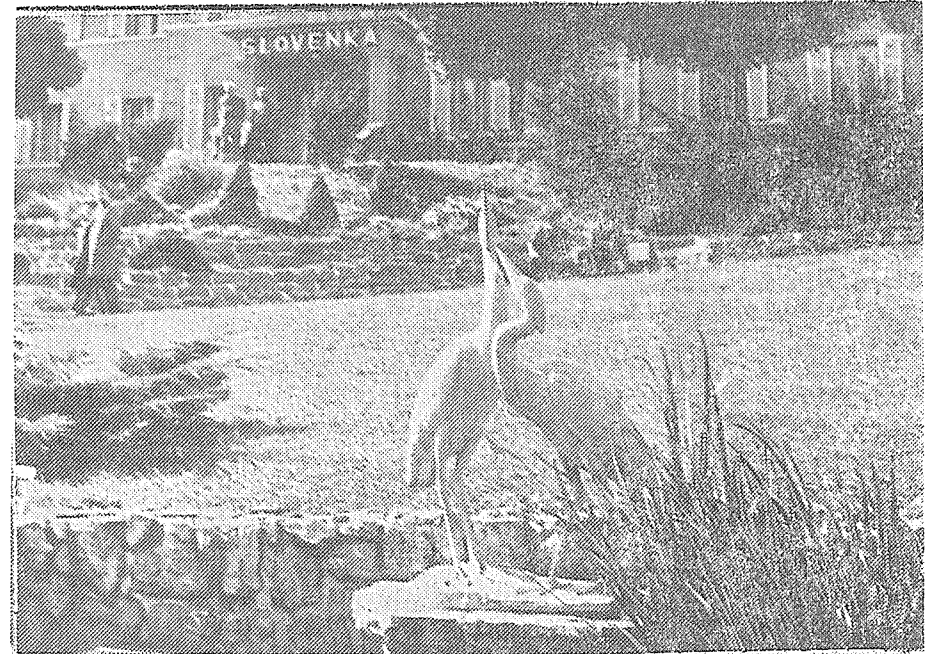

ZPRAVODAJ

města Hranic a lázní Teplíc n. B.

Josef Černý: Z TEPLIC n. Bečvou

Ročník XX.

ZÁŘÍ 1978

Vstupujeme do nového školního roku

Letošní nový školní rok je předznamenán schválením vládních zákonů o opatřeních v soustavě základních a středních škol a dále pak zákonů České národní rady o školských zařízeních a o státní zprávě ve školství.

Těmito zákony jsou nyní vytvořeny náležité právní předpoklady k uskutečňování programu dalšího rozvoje československé vzdělávací soustavy, aby se kvalitativní přeměna obsahu, struktury a celkového poslání socialistické školy mohla opřít o solidní moderní právní normy. Je zvláště významné, že k tomuto zákonodárnému dílu dochází právě v době 30. výročí přijetí základního školského zákona o jednotné škole. Věříme, že tato skutečnost bude nemalým povzbuzením do veškeré práce našich pedagogů v novém školním roce i v příštích letech.

Celá naše veřejnost očekává od pedagogických a školských pracovníků, aby se ještě více než dosud zaměřili na komunistickou výchovu jako celý komplex charakterových a morálních vlastností socialistického člověka a na proces vzdělávání ve smyslu odborného růstu kvalifikace a produktivního uplatnění v životě. V současných podmínkách vědeckotechnického pokroku bude stále více růst úloha matematických, přírodních, technických, ale i společenských věd, které budou ovlivňovat mladého člověka, pěstovat u něho přesnost, organizovanost, věcnost a povedou k přípravě absolventů se širokým profilem. Již od první třídy a dnes již od předškolního věku potřebujeme formovat každého jedince jako budoucího kvalifikovaného odborníka, učit ho tvůrčím způsobem i originálně myslet, probouzet zájem o tvořivost, vědu, o řešení problémů a vynalézavost. Tato tvůrčí námaha ve škole se nám bohatě vrátí v budoucnosti, protože jen ideově politicky vyspělý člověk může urychlovat vědeckotechnický rozvoj, zdokonalovat organizaci společnosti a její řízení a aktivně se na něm podílet.

Přejeme všem pedagogickým a školským pracovníkům v novém školním roce v jejich náročné práci hodně tvůrčích sil k uskutečňování nového projektu našeho školství, pracovního elánu, nadšení zdraví a vzájemně soudružské spolupráce.

Ing. Ladislav Maňas,
předseda školské a kulturní komise
MěstNV v Hranicích

REALIZACE ČS. VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA GYMNÁZIU V HRANICÍCH

Perspektivní potřeby rozvinuté socialistické společnosti vyžadují zdokonalování nejen národního hospodářství, ale také našeho školství. Z toho důvodu byl připraven projekt zdokonalené čs. výchovně vzdělávací soustavy, který se po experimentálním ověření realizuje už ve všech 1. a 2. ročnících základní školy. Úkolem socialistické školy podle projektu je „vychovávat všestranně a harmonicky rozvinuté budovatele socialistické společnosti, s komunistickým vztahem k práci, tělesně zdatné, schopné aktivně se podílet na společenských a veřejných činnostech, úspěšně pracovat v různých oblastech hospodářského a kulturního života společnosti, chránit a rozmnožovat její bohatství, připravené obětavě hájit socialistickou vlast a společenství socialistických států.“ Tento náročný úkol nemůže splnit současná ZDS, a proto nově koncipovaná vzdělávací soustava počítá s povinnou desetiletou školní docházkou. Po ukončení 8. ročníku základní školy budou, počínaje r. 1984, všichni žáci přecházet na střední školy, ve kterých budou 3 směry — střední odborná učiliště (dvou, tří a čtyřletá).

— gymnázia (čtyřletá)

— střední odborné školy a konzervatoře (čtyřleté).

Obsahem středních škol je všeobecně polytechnické vzdělání a vzdělání odborné s dlouhodobým cílem sblížení všech tří směrů a poskytnutí stále většímu podílu mládeže úplné střední vzdělání.

Hlavním cílem gymnázia, které se ze střední všeobecně vzdělávací školy stane všeobecně vzdělávací polytechnickou školou zůstává příprava absolventů pro studium na vysoké škole. Mimoto však polytechnická složka výchovy umožní získat kvalifikaci pro některé technickohospodářské funkce a náročná dělnická povolání. Tím bude dán předpoklad pro lepší umístění v praxi těm absolventům gymnázia, kteří nebudou pokračovat ve studiu na vysoké škole. Dojde tak k určitějšímu zrovnoprávnění absolventů gymnázií s absolventy středních odborných škol, protože gymnazisté, kteří nepůjdou na vysoké školy, nebudou muset studovat dvculeté nástavby na středních odborných školách a budou se moci jako kvalifikovaní pracovníci zařadit do zaměstnání.

Vzhledem k tomu, že experimentální ověření polytechnického zaměření gymnázia již proběhlo na 10 školách v ČSR (jednou z nich bylo gymnázium v Přerově), byl vydán výběr technickohospodářských funkcí, pro něž jsou kvalifikováni absolventi gymnázií se zaměřením na základy techniky a ekonomiky podle kvalifikačního katalogu federálního ministerstva práce a sociální péče.

Podle tohoto výběru může absolvent gymnázia se zaměřením na základy techniky a ekonomiky vykonávat 76 různých technickohospodářských funkcí, jako je odborný referent (např. referent organizace a techniky řízení, referent investiční, chemik referent zásobování ap.), samostatný odborný referent (např. samostatný technický vstupní kontroler, výrobní dispečer, samostatný referent pro technickohospodářské normy, vedoucí labcrant apod.), odborný referent specialista (např. projektant, samostatný technický kontroler, konstruktér apod.), vedoucí hospodářské správy, vedoucí zvláštního oddělení a další.

Je samozřejmé, že absolventi experimentálních gymnázií odcházejí dále v narnostě většině na vysoké školy, ale podstatné je, že ti, kteří nejdou, mají možnost zařadit se ihned po maturitě do pracovního poměru jako kvalifikovaní technickohospodářští pracovníci.

Od 1. září 1978 bude pokračovat ověřování výuky základům techniky a ekonomiky na dalších pěti gymnáziích v Severomoravském kraji, přičemž jedním z nich bude gymnázium v Hranicích. Všichni studenti 1. ročníku budou tedy mít v 1. a 2. ročníku nový dvouhodinový předmět základy techniky a ekonomiky, ve kterém se seznámí se základy vývoje vědy a techniky s vývojem hutnictví, strojírenství, elektrotechniky, energetiky, dopravy, s vývojem chemického průmyslu,

zemědělství, a stavebnictví a s technikou v řízení společnosti. Výuka bude mít všeobecně polytechnický charakter, bude doplněna exkursemi a v průběhu 2. ročníku se student rozhdne, zda se chce v dalších dvou ročnících specializovat na základy strojírenství, zemědělství, základy ekonomiky a organizace (zde půjde především o dívky), případně na jiný obor. Ve 3. a 4. ročníku se počet hodin, které už budou věnovány odborné přípravě, zvýší o další 4. Úkol, před kterým hranické gymnázium stojí, nebude samozřejmě lehký. Návrh výuky základům techniky a ekonomiky přímo počítá s tím, že v odborné výuce pomohou gymnáziím závody i další střední školy vybavené laboratořemi a dílnami. Věříme, že najdeme plnou podporu u patronátního závodu Sigma Hranice, u HCV i dalších závodů a že nám pomoc neodepřou ani hranické střední školy. Současně s tím bude dále pokračovat modernizace celého vyučovacího procesu, s jejíž realizací už máme dobré zkušenosti.

Pro studenty a jejich rodiče je jistě důležité, že obsahová náplň gymnaziálního učiva zůstává plně zachována, a že absolventi budou připraveni ke studiu na kterékoliv vysoké škole. V současné době odchází 75 % našich maturantů na vysoké školy, což je už vysoko nad celostátním průměrem. Úspěchy v přijímacím řízení byly v minulých letech velmi pěkné a jen asi 5 % absolventů se na vysoké školy nedostalo. I když nejsme dosud spokojeni jednoznačně s volbou vysokých škol, přece jen se postupně osobní zájmy studentů dostávají do souladu se zájmy celospolečenskými a stále více maturantů si volí vysoké školy s technickým, zemědělským nebo ekonomickým zaměřením, a studium učitelství.

Od školního roku 1979/80 počítáme s tím, že dojde k další úpravě studia, protože se už nebude vyučovat podle experimentálních osnov, ale podle osnov určených už projektem čs. výchovně vzdělávací soustavy, která v celé republice vstoupí v platnost od roku 1984. Předmět základy techniky a ekonomiky bude nahrazen obdobně koncipovaným předmětem základy výroby a odborné přípravy.

Závěrem lze tedy říci, že studenti, kteří nastupují do hranického gymnázia 1. září 1978 a všichni, kteří budou nastupovat v dalších letech, budou absolvovat gymnázium už nejen jako školu, která jim poskytne dobrou přípravu pro studium na vysoké škole, ale i jako školu, která jim dá kvalifikaci pro vykonávání četných technickohospodářských funkcí v našem hospodářském a kulturním životě.

Rudolf Novotný,
ředitel gymnázia Hranice

Z NÁRODŮ AČ JSME RŮZNÝCH . . . DOJMY ZE SETKÁNÍ MLÁDEŽE V HAVANĚ

XI. světový festival mládeže a studentstva v Havaně letos v létě se těšil pozornosti pokrokových mladých lidí celého světa. Jednou z účastnic turistické výpravy pořádané KV SSM v Ostravě, která navštívila Kubu ve dnech zahájení festivalu byla **Vítězslava Bambuchová**, učitelka střední zdravotnické školy v Hranicích. Dovezla mnoho živých dojmů, o které se s námi podělila:

Co všechno jste na Kubě měla možnost za svého pobytu spatřit?

Do Havany jsme přicestovali letecky 15. července 1978 v 19 hodin našeho času, ovšem hned na letišti jsme o pět hodin omládlí podle tamního času. Uvítala nás naše kubánská průvodkyně Isis, která mluvila velmi dobře česky a s námi si dobře rozuměla. V průběhu našeho pobytu na Kubě jsme se seznámili s historickou a moderní Havanou. Zaujaly nás staré pevnosti jako Castillo del Morro aj. z 16. století, muzeum spisovatele E. Hemingwaye, zajímavý hřbitov s památníkem K. Kolumba, orientačním bodem nám byl Capiti s velkou kopulí a přírodovědným muzeem v blízkosti velkého parku s památníkem kubánského ná-

rodního hrdina José Martího jehož jménem je nazván i krásný stadión. A k tomu jsme viděli výsledky současné výstavby, nové obytné čtvrti, hotely, kina aj.

V dalších dnech jsme poznali mnohé oblastiostrova, zvláště nejkrásnější pláž Varadero, vzdálenou od Havany 270 km, rekreační středisko Soror, jako zvláštnost jsme také navštívili provincii Guama s krokodýlí farmou aj. V Havaně jsme měli také možnost se setkat s pracujícími ve sklárně a ve výrobně sušenek. Přátelsky nás uvítali zástupci mládežnické organizace, komunistické strany a odborů.

Jaké dojmy jste si odnesla ze setkání s kubánskými pracujícími?

Nejraději vzpomínám na besedu v jednom novém sídlišti vzdáleném asi 18 km od Havany. Spolu s některými delegáty z ČSSR jsme byli uvítáni ve školní budově a pak si nás kubánští přátelé odvedli po skupinách k jednotlivým obytným blokům sídliště. Před každou budovou byl stánek s občerstvením a s hudbou a obyvatelé nás velmi srdečně přijali mezi sebe. Dětem jsme rozdali v upomínku odznaky a vlajčky a my jsme zase od nich dostali krásné jejich výrobky ze dřeva a mušlí. V družné zábavě se zpěvem a tancem jsme vydrželi dlouho do noci.

Co na vás nejvíce zapůsobilo za vašeho pobytu na Kubě?

Na zakončení naší cesty jsme se zúčastnili zahájení XI. světového festivalu mládeže a studentstva. Havana byla k této příležitosti a současně k 25. výročí zahájení kubánské revoluce slavnostně vyzdobena. Každý dům, i ten nejmenší nesl festivalový znak, všude plno praporů, vlajek, lampionů, světel, květů, zkrátka bylo zřejmé, že celé město a celá země žije festivalem. 28. července jsme dlouho očekávali na stadiónu příchod slavnostního průvodu, v němž kráčeli delegáti všech více než 150 zúčastněných zemí. Mezi oficiálními hosty na hlavní tribuně byl i první tajemník ÚV KS Kuby, předseda státní rady a rady ministrů Kubánské republiky F. Castro. Nezapomenutelným okamžikem bylo zapálení festivalového ohně, jež vykonal dvojnásobný olympijský vítěz, kubánský atlet A. Juantorena. Po zahajovacích projevech vyvrcholil slavnostní úvod festivalu nádherným sportovním vystoupením. Hned první cvičení bylo velmi působivé, na plochu stadiónu nastoupilo 1200 kubánských vojáků, kteří nesli v náručí stejný počet dětí z mateřských škol v bílých úborech. Vojáci vytvořili rámeček, v jehož středu děti předvedly své cvičení. Bylo to krásné vyjádření touhy po míru. Stejně působivá byla vystoupení žen, mužů, dívek s kuželi a dětí, převládaly barvy bílá a modrá, připomínalo nám to naši spartakiádu v menším měřítku. Nadšení diváků nebralo konce, celý stadión zpíval Internacionálu a hymnu demokratické mládeže.

Jaká další setkání jste ještě absolvovali?

Naše skupina se ještě setkala s členy maďarské a polské turistické výpravy. Obě besedy byly velmi bezprostřední, přátelské se společnou myšlenkou upevnit přátelství mezi národy. Navštívili jsme také čs. kulturní středisko v Havaně a cítili jsme se tam jako doma. Všude byla patrná velká aktivita mladých lidí, i ze západních zemí, jejich nadšení pro mír a přátelství, bylo vidět jak nadšeně prožívají festival a všechna setkání.

A co byste řekla na závěr?

K mým nejkrásnějším zážitkům patří častá setkání s kubánskými dětmi. Jsou velmi milé, krásné, líbila se nám i jejich houževnatost, s jakou vyžadovaly od delegátů podpisy a odznaky. Je na nich vidět, že vyrůstají v mírových podmínkách, v socialismu, viděli jsme v nich budoucnost Kuby i celého amerického kontinentu.

Zaznamenal LN

25. ROČNÍK PARTYZÁNSKÉHO ZÁVODU KYNOLOGŮ

Ve dnech 22.—23. července 1978 uspořádal kynologický klub SVAZARMU jubilejní 25. ročník Partyzánského závodu o putovní pohár města Hranic. Je to nejstarší kynologický branný závod u nás s nepřetržitou, čtvrt století trvající tradicí. Slavnostního zahájení na náměstí Kl. Gottwalda se zúčastnili představitelé města, předseda MěstV SVAZARMU mjr. Osvald Kniezek a další hosté. Po úvodních slovech ředitele závodu Josefa Chocholáče přednesl zahajovací projev jménem slavnostních orgánů předseda MěstNV Miloslav Pavelka. Vyzval význam činnosti kynologů pro přípravu k obraně vlasti, vzpomněl 25leté tradice závodu a přál závodníkům úspěch. Za zvuků dechové hudby HCV se účastníci odebrali na cvičiště k plnění programu, v němž byly obsaženy disciplíny zdatnosti, poslušnosti a obrany a branné prvky jak pro psy, tak pro psovody. Jako v jediném závodě u nás je zařazen také přepad psa přes řeku, psi museli překonat tck Bečvy.

Jubilejního ročníku se zúčastnilo 30 závodníků se svými psy, z toho bylo 8 z Hranic, dalších 14 ze Severomoravského kraje, 2 z Jihomoravského kraje a 6 ze Slovenska.

Výsledky závodu:

Nejlepší pes: **NESTOR** závodníka Josefa Kaspara z Olomouce,

nejlepší psovod: **Ludvík Špunar** z Hranic,

nejlepší žena — závodnice: **Jana Ryšková** z Hranic,

nejlepší dvojice: 1. **Pes NESTOR a závodník Josef Kaspar** z Olomouce,

2. **Pes Alan a závodník Jiří Šafařík** z Bzence,

3. **Pes INGO a závodník Ludvík Špunar** z Hranic

Pořadí nejlepších družstev:

1. **Hranice ve složení:** L. Špunar, Vl. Zubr a Jiří Honajzer,

2. **Slovakofarma Hlohovec,**

3. **Bratislava.**

Vítězové obdrželi diplomy, hodnotné ceny a pamětní vlajčky.

LN

PIONÝRSKÉ LÉTO V BESKYDECH

Pěkné zážitky z prázdninového tábora budou mít chlapci a děvčata, kteří se účastnili některého ze čtyř turnusů pionýrského tábora MěstDPM Hranice na Kněhyni. Celkem 220 účastníků tábora se seznámilo s krásami beskydských hor a partyzánskou historií Beskyd. Letos poprvé jely na tábor ucelené kolektivy a vedoucí, kteří spolu pracují po celý rok. Společných čtrnáct dnů táborového života bylo přínosem pro zvýšení tělesné zdatnosti, kolektivy se stmelily a upevnily. Sportovní zájmové oddíly využily pobytu v táboře k tréningu a k dokončení plnění pionýrských odznaků zdatnosti. Letečtí modeláři pilně lepili a zalétávali své modely, turisté a mladí cyklisté prošli a projeli celé Beskydy. Světová událost — XI. SFMS se odrazil v táborovém životě při táborových karnevalech přátelství, při slavnostních ohnících, při branné hře „Útok na kasárna MONCADOS“. Ke zpestření přispěla i návštěva hranických svazarmovců, kteří pro pionýry připravili branný závod.

Dětský smích na kněhyňské louce utichl. Ledová voda v řece Kněhyni na pionýry otužice už jen vzpomíná. S pocity uspokojení však vzpomínají na letošní tábor i jeho organizátoři. Podařilo se připravit pro děti účelnou náplň prázdninového volna a prospěšnost pobytu v přírodě neovlivnila ani občasná nepřízeň počasí.

J. Pospíšilová

LUDVÍK NOVOTNÝ

BESKYDSKÉ DIVADLO V HRANICÍCH v letech 1942—1944

Technické vybavení divadla

Beskydské divadlo při svém vzniku nemělo vůbec žádné vybavení. Začínalo v těžké době druhé světové války doslovně z ničeho, jen jeho zakladatelé, vedoucí pracovníci a členové hereckého souboru měli velkou dávku houževnatosti, odvahy a energie. V průběhu činnosti v letech 1943—44 byl zaopatřen potřebný **inventář trvalé hodnoty** jako kancelářský nábytek a zařízení, osvětlovací tělesa, reflektory, kabely, zvuková aparatura, závěsy, vybavení dílny pro zhotovování dekorací jako hoblíce, stříkácí bomby na malování kulís a drobné rekvizity. V době zastavení činnosti divadla k 30. září 1944 byl tento materiál po provedených odpisech ohodnocen částkou 117 719 K.

Mimo to nashromáždilo divadlo za necelé dva roky činnosti další inventář jako **dekorace** pro různá představení, praktikáble a schody různých rozměrů, rozličné části nábytku, zhotoveného ve vlastních dílnách a jiné předměty. Za materiál na zhotovení tohoto inventáře bylo vynaloženo celkem 174 667 K, v době zastavení činnosti divadla byl ohodnocen částkou 130 000 K.

Pro dopravu, jak už uvedeno dříve, vlastnilo divadlo starší **nákladní auto** v hodnotě 100 000 K.

Divadlo také shromáždilo za dobu činnosti **soubor divadelních her a literatury** v hodnotě 8 012 K.

Jako značný nedostatek se však jevila skutečnost, že divadlo **nemělo ve své oblasti dobře vybavené jeviště** s dokonalým osvětlovacím parkem, provazištěm, pevnou, rovnou podlahou a dostatečně vybavenými šatnami. Hrávalo se v kinech, tělocvičných sálech, v hostincích. Poměrně dobře vybavené jeviště bylo v Hranicích, kde nedlouho předtím byla sokolovna upravena aspoň částečně pro divadelní účely. Ale na četných místech v zájezdové oblasti nalezli herci v prostře, označené jako jeviště, holé stěny, často nerovnou podlahu, bez řádného provaziště. Proto nebylo možno používat závěsných dekorací a bylo nutno výpravu navrhovat a zhotovit tak, aby kulisy bylo možno postavit a upevnit na podlahu jeviště. Jen v nutných případech pracovníci divadla upevňovali ve výši dráty, na něž zavěšovali jednotlivé kusy látek, jež umožňovaly využití jevištního prostoru do výšky. K tomu ještě bývalo někde plno prachu, který se občas snášel přímo v oblacích dolů. Rovněž osvětlení jevišť bylo převážně zcela nedostačující. Proto vedení Beskydského divadla pořídilo několik sad reflektorů, jež technický personál před každým představením rozmisťoval na jevišti a v sále k vytvoření žádoucí atmosféry. Ovšem při různých rozměrech jevišť nebylo možno zajistit vždy potřebné osvětlení herců nebo jevištního prostoru, zvláště když někdy pro nedostatečnou kapacitu rozvodové sítě nebylo možno ani zapojit všechny dovezené reflektory. Při těchto takřka denních improvizacích režiséri jen s obtížemi mohli počítat s plným využitím světla jako jevištního prostředku pro hru. Tyto nedostatky v osvětlení ovlivňovaly částečně i výkony herců, zvláště při nedostatečném osvětlení nemohl herec náležitě uplatnit mimiku tváře. Na výkon herců, zvláště mladých, působily negativně také různé rozměry jeviště, jež narušovaly většinou přesně vypočtené přechody. Záleželo někdy jen na jistotě a rutině herce, jak se dokázal v jevištním prostoru různé velikosti pohotově orientovat a pohybovat.

Další bolestí herců byly **šatny**, rovněž většinou s nedostatečným osvětlením a vybavením, nepatrných rozměrů, někde dokonce bez věšáků a bez umyvadla s tekoucí vodou, takže neodpovídaly ani nejprimitivnějším požadavkům hygieny. Poměrně dobře vyhovující šatny existovaly v Hranicích a v Lipníku nad Bečvou.

Ale byly naopak i případy, že v místnosti pro pět až šest osob se tísnilo až dvacet herců a že se někdy líčili i na dvoře.

Přes všechny tyto potíže herci Beskydského divadla takřka denně cestovali, vystupovali na málo vybavených a vyhovujících jevištích a získali si velmi brzy přízeň obecnosti.

Návštěvy představení Beskydského divadla

Počty návštěvníků divadla v období druhé světové války byly poměrně vysoké, svědčí o tom tato čísla:

v prosinci 1942 shlédl představení Beskydského divadla čtyři tisíce osob, v roce 1943 se tento počet postupně zvyšoval, v prvním pololetí činil průměrně osm tisíc osob za měsíc, v druhé polovině roku 1943 se měsíční návštěvy zdvojnásobily na 16 tisíc osob, největší návštěva 22 400 osob byla zaznamenána v prosinci 1943. V podstatě stejný počet návštěvníků si Beskydské divadlo udrželo i v prvním pololetí roku 1944, jen v letních měsících 1944 byla vykázána poněkud menší návštěva, ovlivněná i tím, že vedení divadla poskytlo hercům oprávněnou dovolenou.

Celkem se uvádí, že **vlastní představení Beskydského divadla** za dobu jeho trvání v letech 1942—44 **zhlédlo 263 100 platících diváků**. K tomu můžeme ještě připočítat návštěvu pohostinských představení pražských herců, jež vidělo dalších 36 tisíc diváků. Znamená to tedy při 773 představeních **průměrnou návštěvu 340 diváků na jedno představení**. Uvážíme-li, že mnoho vystupení bylo uspořádáno na venkově v malých sálech, pak to znamená, že obvyklá návštěva na představeních ve městech byla mnohem vyšší než uvedený průměr.

Příjmy ze vstupného činily za dobu provozu divadla v letech 1942—1944 celkem **4 372 165,70 K**, to znamená, že průměrná cena vstupenky obnášela 16 K, při tehdejší cenové hladině tedy nízká.

Podle tržeb v jednotlivých městech můžeme konstatovat, že **největší návštěvy** na představeních Beskydského divadla v uvedeném období byly v **Hranicích, Valašském Meziříčí, Rožnově pod Radh., Holešově, Lipníku nad Bečvou, Uherském Hradišti, Frenštátu pod Radh., Bystřici pod Hostýnem, ve Vsetíně, v Kojetíně, Valašských Kloboukách**, tedy ve městech, kde se také uskutečnilo nejvíce představení. Pro zajímavost lze uvést, že celková **tržba Beskydského divadla v Hranicích činila 577 tisíc K**, při 95 představeních to činí průměrný příjem 6073 K za jeden večer, a to odpovídá **průměrné návštěvě 400 diváků na představení**. České divadlo bylo ovšem jedním z nejvýznamnějších kulturních činitelů tehdejší těžké válečné doby.

Jestliže za podmíněk, které jsme uvedli, vykázal herecký soubor Beskydského divadla tak rozsáhlou činnost, jestliže přinášel do míst, ležících do té doby doslovně na periferii divadelní kultury umění velmi dobré úrovně a dokázal získat takovou přízeň a zájem veřejnosti, jak můžeme právem označit jak už to učinil v roce 1947 prof. dr. Artur Závodský, práci divadla za buditeckou, zasluhující si, aby nebyla zapomenuta.

Prameny a literatura:

OA Nový Jičín, Fond Beskydské divadlo.

A. Závodský: Na okraj činnosti Beskydského divadla in Divadelní zprávy, č. 9—10, Praha 1947.

BLAHOPŘÁNÍ SPOLUOBČANŮM, kteří se v září dožívají

- 75. let:** František Bezděk, Velká
Václav Konečný, Sovětské armády 184
Ing. Miloslav Hájek, gen. Svcbody 4
Vladislav Damek, Zborovská 1179
Ludvík Pavel, Šromotovo nám. 2
- 80 let:** Adolf Koukal, Drahotuše 361
Dr. Leopolda Záchelová, Drahotuše 32
Marie Petříková, Mostní 1
Štěpánka Sasáková, 1. máje
Dobroslava Slováčková, Švabinského ul.
Ferdinand Hradil, Nerudova ul.
- 96 let:** Anna Jandlová, Struhlovsko 1536

Naším jubilantům přejeme dobré zdraví a hodně životní pohody do příštích let.

80 LET ADOLFA KOUKALA

20. září 1978 se dožívá významného životního jubilea osmdesáti let známý pracovník ve filatelii **Adolf Koukal z Hranic 4 — Drahotuše**. Sběrání poštovních známek je jeho životní zálibou od mládí, své organizační schopnosti dává však také už dlouhou dobu do služeb organizované filatelie.

Řadu let vykonává agilně funkci předsedy klubu filatelistů v Hranicích, od roku 1969 byl místopředsedou, od roku 1970 po dobu sedmi let předsedou krajského výboru Svazu českých filatelistů v Ostravě, po dobu více než šesti let byl členem předsednictva ÚV SČF a místopředsedou ÚV SČF v Praze. V současné době je stále členem ÚV SČF a místopředsedou KV SČF v Ostravě.

Za obětavou činnost se mu dostalo také řady filatelistických vyznamenání a čestných uznání, od roku 1974 je nositelem čestného titulu „**zasloužilý pracovník ve filatelii**“.

Adolf Koukal se zúčastňuje také pravidelně výstav poštovních známek u nás i v cizině, vystavoval mimc jiné v Sofii, Poznani, v Katovicích, ve Volgogradě, za záslužnou činnost při upevňování mezinárodních přátelských styků ve filatelii mu byl udělen v Sofii čestný odznak Jiřího Dimitrova a v Krakově čestná medaile.

Jubilant je také politicky a veřejně činný ve svém bydlišti, zejména v SČSP, je také nositelem medaile za zásluhy c obranu vlasti a od roku 1973 pamětní medaile k 25. výročí ÚNORA. V letošním roce při příležitosti životního jubilea obdržel poděkování MěstNV v Hranicích za vykonanou práci při budování socialistické vlasti a čestné uznání Severomoravského krajského výboru Národní fronty v Ostravě za aktivní veřejnou a politickou činnost.

Adolf Koukal se ve svém vysokém věku stále aktivně zúčastňuje filatelistické činnosti. Přejeme mu, aby ho jeho elán a životní optimismus při dobrém zdraví provázel ještě dlouho v dalších letech.

Za hranické filatelisty LN

PRVNÍ NOSITEL ZLATÉ JANSKÉHO PLAKETY

Transfúzní oddělení nemocnice s poliklinikou v Hranicích má v seznamu bezplatných dárců krve již řadu nositelů bronzové i stříbrné Janského plakety. **1. června 1978** se jeden z nich stal i prvním nositelem zlaté Janského plakety v celém okrese. **Josef Sehnal z Černotína daroval krev už pětadesátkrát**, za posledních patnáct let už čtyřicetkrát bezplatně. V roce 1972 se stal prvním dárcem v okrese, který získal stříbrnou Janského plaketu za dvacet bezplatných odběrů. Přesto, že vykonává ve svém zaměstnání jako skladník JZD v Černotíně náročnou a namáhavou práci, spojenou i s nočními službami, přichází pravidelně třikrát, někdy až čtyřikrát ročně s naprostou samozřejmostí na transfúzní oddělení nemocnice v Hranicích darovat krev pro záchranu lidských životů. Také na svém pracovišti je hodnocen jako obětavý a svědomitý pracovník.

PŘEHLÍDKA FESTIVALOVÝCH FILMŮ V HRANICÍCH 1978

Ve dnech 14.—27. 7. 1978 se uskutečnila v Hranicích přehlídka festivalových filmů 1978. Zahájení přehlídky mělo slavnostní ráz. Na pozvání MěstNV v Hranicích zavítal do svého rodiště **zasloužilý umělec Jiří Brdečka**. Po besedě s představiteli MěstNV a vedení hranických kin, na níž se živě zajímal o novou výstavbu a současný rozvoj města, večer v letním kině po uvítání předsedou Školské a kulturní komise MěstNV ing. Ladislavem Maňasem promluvil Jiří Brdečka o své filmové tvorbě a uvedl tak promítání zdařilé a úspěšné české filmové detektivní komedie „Adéla ještě nevečeřela“, pro kterou zpracoval námět a scénář. Zahajovací představení sledovalo čtyři sta návštěvníků.

V průběhu přehlídky bylo uvedeno ve 14 představeních celkem sedm filmů, jež zhlédlo 5037 diváků. Největší návštěvu zaznamenaly filmy „Jen ho nechte, ať se bojí“ (ČSSR), „Velký autobus“ (USA), „Růžový panter znovu zasahuje“ (Velká Británie) a „Adéla ještě nevečeřela“ (ČSSR). Průměrná návštěva na jednom představení činila 360 diváků. Návštěva v letním kině byla značně ovlivněna letošním nepřiznivým, deštivým a chladným počasím, proto se musela některá představení konat v kině Svět.

LN

HRANICE V LITERATUŘE

Jaroslav Petřů — Antonín Gribovský: **KRAJINOU HANÉ**

V nakladatelství ORBIS [Nyní Panorama] vyšla v roce 1976 obsáhlá obrazová publikace **KRAJINOU HANÉ s fotografiemi Antonína Gribovského a vlastivědným textem Jaroslava Petřů**. Kniha je rozdělena do čtyř oddílů. Hlavní pozornost je pochopitelně věnována největším a typicky svou polohou hanáckým městům Olomouci, Kroměříži, Prostějovu a Přerovu a jejich okolí, zahrnutý jsou však i lokality ležící v blízkosti Hané, mezi nimi i Hranice s některými zajímavostmi v jejich bezprostředním okolí. Celá publikace je jak pro výtvarnou hodnotu fotografických záběrů, tak pro množství vlastivědných poznatků dobrým, přehledným průvodcem po Hané, jako jedné z nejtypičtějších lokalit Moravy.

Nás pochopitelně zajímá, jak se uplatnilo naše město, které, jak už uvedeno, svou polohou již nelze zařadit do regionu Hané, přesto však je mu věnována pozornost. Na snímcích je zachycen portál hranického zámku, pohled na náměstí Kl. Gottwalda, Gallašův pramen a aragonitové jeskyně v Teplicích nad Bečvou, větrný mlýn ve Skaličce, památník „Předěl“ na Jelením kopci u Hranic a náměstí v Potštátě. Snímky doprovází stručný text, v němž je však několik nepřesností.

Už hned název „HRANICE NAD BEČVOU“ (str. 73) neodpovídá skutečnosti, protože přece úřední název města zní **HRANICE** a železniční stanice se jmenuje **HRANICE NA MORAVĚ**. O portálu zámku (str. 73) se uvádí, že pochází z renesanční přestavby gotické tvrze. Přesněji by mělo být, že zámek byl vybudován v blízkosti bývalé gotické tvrze a portál pochází z počátku 17. století. O Zbra-

ševských jeskyních se uvádí, že už v dávných dobách lákaly k prohlídce. Presněji by bylo třeba uvést, že prameny minerálních vod v Teplicích lákaly k průzkumu, který však byl znemožněn už v 16. století kysličníkem uhlíčitým, unikajícím ze skály, takže jeskyně byly skutečně objeveny až bratry Chromými na rozhraní let 1912/13 A konečně na str. 73 a 240 je připomenuta Hranická propast. Bez udání hloubky se jen konstatuje, (zřejmě podle starší literatury), že je druhá nejhlubší na Moravě a uvádí se dokonce ještě nesmyslný název „Propast Macoška“, který přece nikdo u nás neužívá a jinde v literatuře a na mapách se už řadu let objevuje oficiální název „HRANICKÁ PROPAST“. Uvedená místa v textu by při případném dalším vydání této jinak velmi pěkné publikace zasluhovala upřesnění.

LN

NOVÁ SEZÓNA V JEDNOTNÉM KLUBU PRACUJÍCÍCH

Kursy JKP

Pro mládež a pracující našeho města jsou připraveny tyto kursy:

- kursy společenského tance a chování
- hudební kursy
- jazykové kursy
- kursy šití
- kursy drhání
- kurs pohybové výchovy pro ženy

Uvedené kursy budou postupně zahajovány v měsících září a říjnu 1978.

Koncerty KPH

Cyklos abonentních koncertů připravil Kruh přátel hudby při JKP pro své členy, ale i pro širokou kulturní veřejnost. Bude zahájen dne 6. října 1978 koncertem MUŽSKÉHO PĚVECKÉHO SBORU z Maďarské lidové republiky. Podle plánu se v průběhu sezóny uskuteční ještě tyto koncerty:

SMETANOVO KVARTETO

DUE BOEMI DI PRAGA

HOUSLOVÝ KONCERT V. HUDEČKA

NOVÉ PRAŽSKÉ TRIO

DECHOVÉ KVINTETO AKADEMIA

U koncertů je možná změna programu, neboť jednání o některých termínech nejsou ještě ujasněna, zvláště u těch umělců, kteří odjíždějí na zahraniční turné.

Zájezdy do divadla

Již třetí sezónu uskutečňuje Jednotný klub pracujících pravidelné zájezdy do Divadla pracujících v Gottwaldově. S termínem prvního zájezdu budou diváci seznámeni písemně a na plakátě ve vývěsní skříňce JKP. Podle zkušeností z předcházejících let se první představení uskuteční ještě v měsíci září.

Tituly jednotlivých představení:

Tennessee Williams: SESTUP ORFEŮV

Jan Jílek: DVOJITÝ TEP SRDCE

Jiří Šotola: CESTA KARLA ČTVRTÉHO DO FRANCIE A ZPĚT

Michail Bulgakov: MOLIÈRE

Jiří Voskovec — Jan Werich: SLAMĚNÝ KLOBOUK

William Shakespeare: KRÁL LEAR

Didier Kaminka: JEN ŽÁDNOU PANIKU

Alois Jirásek: LUCERNA

Jaroslav Hašek — Jan Grossman: ŠVEJK

Leoš Janáček: JEJÍ PASTORKYŇA

Karl Zeller: PTÁČNÍK

Zájemci o kteroukoliv uvedenou akci se mohou ještě v průběhu měsíce září přihlásit v kanceláři JKP, kde obdrží i potřebné informace!

ZEMŘELÍ OBČANÉ Z HRANIC V ČERVNU A ČERVENCI

Adolf Vilímek, Středoletí 30, nar. 17. 11. 1888
Marie Jakešová, Slavíč 2, nar. 30. 6. 1905
Bohuslav Kulhánek, Slavíč 57, nar. 19. 4. 1915
Marie Slouková, Revoluční 737, nar. 23. 1. 1881
František Bernát, Struhlovsko 1215, nar. 8. 7. 1910
Dr. Čeněk Gardavský, Janáčkova ul., nar. 20. 11. 1910
Lucie Kupčáková, Rezkova 1668, nar. 2. 6. 1978
Marie Marková, Gottwaldovo nám. 5, 23. 10. 1897
Jan Zrůnek, Struhlovsko 1404, 1. 3. 1896
Anežka Humplíková, Olšovec 11, nar. 1. 3. 1895
PhMr. Emanuel Weber, Hromůvka 1523, nar. 21. 8. 1914
František Hadaš, Drahotuše 268, nar. 19. 6. 1925
Marie Petrová, 14. Října 44, nar. 15. 12. 1897
Alois Jakeš, Praha 3, nar. 26. 12. 1908
Antonín Rušar, 1. máje 1281, nar. 22. 6. 1924
František Brožovič, Drahotuše 216, 30. 12. 1892
Marie Kuželová, Drahotuše 47, nar. 20. 3. 1908
Antonín Kopřiva, Vrchlického 825, nar. 26. 10. 1898
Augusta Schneiderová, Gottwaldovo nám. 96, nar. 14. 7. 1897
Jan Beran, Čs. armády 203, nar. 16. 7. 1972
Narcis Demiš, Jaselská 1277, nar. 14. 10. 1910
Marie Skřičilová, Lhotka 8, nar. 2. 11. 1910
Marie Melkusová, Drahotuše 249, nar. 13. 11. 1898
Josef Koláček, Rybáře 10, nar. 15. 3. 1910
Karel Berka, Poděbradovo nám. 1010, nar. 22. 5. 1908
Pavla Lipertová, Gottwaldovo nám. 91, nar. 23. 6. 1888
Stanislav Lang, Hakenova 28, nar. 5. 6. 1921
Aloisie Černotíková, Revoluční 741, nar. 10. 6. 1905
Marie Červková, Uhřínov 24, nar. 27. 6. 1898
Věra Kadlusová, Jurikova 1062, nar. 6. 9. 1930
Marie Rabková, kpt. Jaroše 1356, nar. 20. 11. 1892
Antonín Řehula, Struhlovsko 1299, nar. 27. 6. 1915
Božena Wimmerová, Husitská 1326, nar. 21. 9. 1902
Zdeněk Zlámal, Drahotuše 299, nar. 31. 7. 1928

ČEST A VDĚČNÁ PAMĚŤ VŠEM ZEMŘELÝM SPOLUOBČANŮM!

PROGRAMY KIN

KINO SVĚT:

-
1. 9.— 4. 9. VELKÉ PROSTŘEDKY
Francouzská veselohra o třech starých dámách v bandě zločinců. Film je mládeži nepřístupný.
-
5. 9.— 7. 9. ČLEN KLANU
Americký film o nesmiřitelném boji černých a bílých. Film je mládeži do 18 let nepřístupný.
-
8. 9. — 11. 9. PARTA HIC
Česká filmová komedie o partě horníků a mladé závodní lékařce. Film je mládeži přístupný.
-
12. 9.— 14. 9. DVA MUŽI VE MĚSTĚ
Film je mládeži nepřístupný.
-
15. 9.— 18. 9. LININA SVATBA
Norský film. Příběh z horské vesnice. Film je mládeži do 18 let nepřístupný.
-
22. 9.— 25. 9. TO BY SE ZVĚROLÉKARI STÁT NEMĚLO
Anglický film. S humorem o těch, kteří rozumí smutnému pohledu. Film je mládeži přístupný.
-
26. 9.— 27. 9. ŠOFÉRI V OKOVECH
Jugoslávský film. Drama jednoho transportu na cestě do Itálie. Film je mládeži přístupný.
-

-
28. 9. MELODIE BÍLÝCH NOCÍ
v 17 a 19.30 hodin Sovětsko-japonský film. Romantický příběh lásky klavíristky a skladatele.
Představení je určeno členům Klubu přátel sovětského filmu.
-

-
29. 9.— 2. 10. PENELOPA
Božidara Turzonová v hlavní roli slovenského filmu. Film je mládeži přístupný.
-

Představení pro děti — každou sobotu v 15 hodin

-
2. září ZLOMENÁ PODKOVA
Sovětský film podle motivů J. Verna
-

-
9. září HORKÉ STOPY
Film NDR. Kriminální komedie pro děti.
-

-
16. září ROBINSON CRUSOE
Sovětský film.
-

-
23. září AFRICKÝ PTÁK
Japonský film. Veselý i vážný svět záků páté třídy.
-

-
30. září KOUZELNÝ KOŽÍŠEK
Maďarský film. O chlapci, který našel poklad v pravém přátelství.
-

Představení pro mládež — každou neděli ve 14.30 hodin

-
3. září V PRACHU HVĚZD
Film NDR. Setkání kosmonautů s podivnými obyvateli neznámé planety.
-
10. září BÁJEČNÁ DOBRODRUŽSTVÍ
Španělský film.
-
17. září NECHCI NIC SLYŠET
Film ČSSR. Poetický příběh o chlapci, který ztratil hlas.
-
24. září MACKENOVO ZLATO
Dobrodružný americký film.
-

LETNÍ KINO:

-
1. 9.— 4. 9. MUŽ V KAMIONU
Film USA. Vzrušující příběh ze současné Ameriky. Film je mládeži nepřístupný.
-
5. 9.— 7. 9. VESELÝ ROZVOD
Španělská filmová komedie. Film je mládeži nepřístupný.
-
8. 9.—11. 9. KRUTÝ ŘÍM
Italský film. Dramatický osud muže, bojujícího proti zločinu. Film je mládeži do 18 let nepřístupný.
-

-
12. 9.—14. 9. SMOLAŘI
Slovenský film. Hudební komedie o starostech s basketbalem, houslemi a láskou. Film je mládeži přístupný.
-
15. 9.—18. 9. POLICIE SE DÍVÁ
Italský film. Dramatický konflikt kriminalisty a vyděračů. Film je mládeži nepřístupný.
-

Začátky představení v letním kině jsou v 19.30 hod.

Kino Drahotuše:

-
1. 9. v 19.00 hod. JAK JSEM USPOŘÁDAL AMERIKU
3. 9. v 16.30 hod. Italský film. S úsměvem i vážně o jednom pochybném výletu. Film je mládeži nepřístupný.
-
6. 9. v 19.00 hod. RUGANTINO
Italský film. Nemilosrdná odplata za nevinné žerty jednoho taškáře. Film je mládeži nepřístupný.
-
8. 9. v 19.00 hod. ZORRO
10. 9. v 16.30 hod. Francouzský film. Dobrodružství slavného mstitelce. Film je mládeži přístupný.
-
13. 9. v 19.00 hod. ZRCADLENÍ
Film ČSSR. Příběh nevšedního životního ohlednutí. Film je mládeži nepřístupný.
-
15. 9. v 19.00 hod. NOVÍ ŠPANĚLÉ
17. 9. v 19.00 hod. Španělská filmová komedie o ideálních mužích. Film je mládeži nepřístupný.
-

17. 9. v 16.30 hod. BĀJEČNÍ MUŽI NA LĚTAJÍCÍCH STROJÍCH
Film USA. Neohrožení dobyvatelé vzduchu z Londýna do Paříže za 25 hodin. Film je mládeži přístupný.

20. 9. v 19.00 hod. SEKERA
Rumunský film. Dramatický příběh ženy, která vzala spravedlnost do vlastních rukou. Film je mládeži nepřístupný.

22. 9. v 19.00 hod. AŤ ŽIJÍ DUCHOVĚ

24. 9. v 16.30 a Český film. Komedie s hudbou, dětmi, trpaslíky a strašidly pro
v 19.00 hod. celou rodinu. Film je mládeži přístupný.

27. 9. v 19.00 hod. PIVOTMAN
Sovětský hudební film. O krásné zpěvačce a nadějném sportovci. Film je mládeži přístupný.

29. 9. v 19.00 hod. POVÍDKA O POLICAJTOVI
Francouzský film. Napínavé pátrání po několikanásobném vrahovi. Film je mládeži nepřístupný.

Představení pro mládež — každou neděli ve 14 hodin

3. září ZLOMENĀ PODKOVA
Sovětský film podle motivů J. Verna.

10. září HORKĚ STOPY
Film NDR.

17. září O PRINCI SE ŽELEZNÝM SRDCEM
Sovětská filmová pohádka.

24. září AFRICKÝ PTĀK
Japonský film. Veselé i vážné příběhy žáků páté třídy.

Zpravodaj města Hranic a lázní Teplíc n. B. vydává Jednotný klub pracujících
v Hranicích. Tisknou Moravské tiskařské závody, n. p., Olomouc.